

Distribution of characteristics of an subject forming transformation "differentiation" in behavioral heuristics in semantic structure {P...p...Q...}

Abstract: The heuristics are presented, in which the subject acts upon the object with transformation "differentiation". The main characteristics of the subject are established, giving rise to transformation "differentiation" addressed to an object.

Author information:

Georgi Lambadjiev

Corresponding member of the
Bulgarian Academy of Sciences and Arts

✉ georgilam@abv.bg

🌐 Bulgaria

Keywords:

psychology, set, behavioral heuristics, differentiation

Целта на статията е да се представят основни преобразувания, които характеризират главна съставка (P_1) на установката на субект, формираща главно преобразуване (p_1) „разграничаване“. Това преобразуване е идентифицирано в евристики Е, сентенции С и е обобщено чрез тяхното перифразиране П като поведенчески евристики.

За целта са анализирани семантични структури {P...p...Q...} на поведенчески евристики. Те включват една или множество характеристики {P} на установката на субект P и една или множество характеристики {p} на преобразуване p, с което субектът въздейства върху обект, който притежава една или множество характеристики {Q}.

С: “Хитрият стопанин реже пастърмата на тънки парчета...” (турска).

П: Включващият (стопанинът) (P_1) аналогизиран (хитър) (P_2) **разграничаваш** (разрязва) (p_1) намалено (на ситно) (p_2) включеното (храната) (Q_1).

Е: “Ако се докачаш, ти стой високо” (българска).

П: Уравновесеният (P_1) изключено (неустойчивият) (P_2) **разграничаваш** (дистанцира) (p_1) слято (себе си) (Q_1).

Е: “Приятелството трябва да се преценява, когато характерите и възрастта са закрепнали и установени” (Цицерон).

П: Ако е трансформирано (P_1) уравновесено (средна възраст, уравновесеност) (P_2), то **разграничаваш** (анализирай) (p_1) присъединяването (приятелството) (Q_1).

С: “Неумеещият да танцува обвинява за това пода” (тамилска).

П: Ако трансформирано (умение) (P_1) изключваш (P_2), то **разграничаваш** (обвиняваш) (p_1) отстранения (Q_1).

С: “Огради съвестта си от безсъвестния” (азербајджанска).

П: Включеното (съвестта) (P₁) слято (своя) (P₂) **разграничи** (p₁) от включващия (Q₁) изключено (безсъвестния) (Q₂).

С: “Голяма мъдрост е да откриеш собствената си глупост” (английска).

П: Разграничаващият (P₁) увеличено (мъдрецът) (P₂) **разграничава** (разпознава) (p₁) разграничаване (Q₁) намалено (глупост) (Q₂) слято (своя) (Q₃).

Е: “Слушателю, бъди по-умен от говорещия” (турска).

Е: “Който слуша, трябва да бъде по-мъдър от говорещия” (турска).

Е: “Когато разказвачът е глупав, слушателят трябва да бъде умен” (узбекска).

П: Копиращият (слушателят) (P₁) **разграничава** (мисли) (p₁) увеличено (p₂) разграничено (по отношение на) (p₃) аналогизиращия (говорещия) (Q₁).

С: “Не всичко, което човек е създал, е разбрал” (акад. Н. Манолов).

П: Пораждащият (създаващият) (P₁) е **разграничил** (разбрал) (p₁) намалено (частично) (p₂) породеното (създаденото) (Q₁).

С: “Който бяга, пътища не избира” (японска).

П: Отстраняващият (бягащият) (P₁) **разграничаване** (избор) (p₁) изключва (p₂) на трансформиране (път) (Q₁).

Е: “Не се оправдавай и не давай обяснения, без да ти ги искат” (Балтасар Грасиан).

П: Ако отстранен (чужд) (P₁) **разграничаване** (питане) (p₁) изключва (p₂) към включения (теб) (Q₁), то включеният (L₁) компенсирани (оправдание) (l₁) изключва (l₂).

С: “Този, който говори за грешките ти, е баща ...” (телугу).

П: Пораждащият (бащата) (P₁) **разграничава** (критикува) (p₁) породения (синът) (Q₁).

С: “Слънцето открива мърсотията по белия сняг” (английска).

П: Пораждащото (енергетичното) (P₁) **разграничава** (откроява) (p₁) инвертираното (мърсотията) (Q₁).

С: “На страдащият от безсъние му се струва, че леглото е лошо застлано” (китайска).

П: Трансформиращият (болният) (P₁) **разграничава** (съди) (p₁) присъединения (Q₁).

Е: “Вместо да се суетиш при опасност, по-добре помисли как да я отстраниш” (монголска).

С: “Който е болен, той търси лекар” (туркменска, азербайджанска, турска).

П: Трансформиращият (болният) (P₁) **разграничава** (разпознава) (p₁) компенсатор (лекар) (Q₁).

С: “Който куца, хвърля вината на уличната настилка” (чилийска).

С: “На кривия х... вълната му пречи” (българска).

П: Трансформиращият (влошеният) (P₁) **разграничава** (критикува, обвинява) (p₁) отстранения (Q₁).

Е: “Падналият не считай за пропаднал” (пигмейска).

П: Трансформираният (падналият) (P_1) **разграничи** (p_1) от инвертиран (пропаднал) (Q_1).

С: “Ако нямаше глупави, умните биха останали незабелязани” (асирийска).

П: Разграничаващите (умните) (P_1) се **разграничават** (p_1) от разграничаващите (Q_1) намалено (глупавите) (Q_2).

Е: “Не разчитай на собствения си мрак: другите пак ще те забележат” (Р. Ралин).

П: Отстранените (другите) (P_1) **разграничават** (разпознават) (p_1) отстраняване (Q_1) включено (твое) (Q_2).

С: “Който ви разпитва за вашата тайна, се готви да ѝ измени” (П. Буаст).

П: Ако отстранен (чужд) (P_1) **разграничава** (разпитва) (p_1) за отстранено (тайно) (Q_1) включено (ваше) (Q_2), то отстраненият (L_1) поражда (готви се) (l_2) да изключи (l_1) отстраненото (тайното) (M_1).

С: “Стоят пред избор между лошото и доброто, избират лошото” (осетинска).

П: Ако пораждането (доброто) (P_1) е **разграничено** (p_1) от инвертирането (лошото) (Q_1), то разграничаваш (избираш) (l_1) инвертираното (лошото) (M_1).

Е: “На драго сърце трябва да обичаме онзи, който ни покаже грешката, инак той не е наш приятел” (В. Левски).

П: Ако присъединеният (приятелят) (P_1) **разграничава** (критикува) (p_1) включено (теб) (Q_1), то присъедини (обичай) (l_1) присъединения (приятеля) (M_1).

Табл.1

Разпределение на основни преобразувания, характеризиращи субект, с които корелира неговото главно преобразуване p_1 = „разграничаване“ при семантична структура $\{P...p...Q...\}$

Главно преобразуване p_1	Главна характеристика P_1 на субект P , която е представена чрез основно преобразуване	Брой на евристики с главни характеристики P_1, p_1 и Q_1
Разграничаване	Пораждане	4
	Включване	2
	Присъединяване	1
	Сливане	0
	Компенсиране	0
	Разграничаване	2
	Отстраняване	4
	Изключване	0
	Ликвидиране	0
	Копиране	1
	Аналогизиране	0
	Адаптиране	0
	Увеличаване	0

	Уравновесяване	1
	Намаляване	0
	Трансформиране	6
	Заменяне	0
	Инвертиране	0
	Общо	21

Табл.2

Разпределение на връзки на основни преобразувания от хомеостазната и проясняващата скали, характеризиращи субект, с които корелира неговото главно преобразуване r_1 = „разграничаване“ при семантична структура $\{P...p...Q...\}$

Главни характеристики P_1 на субект P, изразени чрез основни преобразувания		Главно преобразуване r_1 , което е формирано от субект P	
Хомеостазна скала	Проясняващата скала	Хомеостазна скала	Проясняващата скала
Пораждане	Копиране	Пораждане	Копиране
Включване	Аналогизиране	Включване	Аналогизиране
Присъединяване	Адаптиране	Присъединяване	Адаптиране
Сливане	Увеличаване	Сливане	Увеличаване
Компенсиране	Уравновесяване	Компенсиране	Уравновесяване
Разграничаване	Намаляване	Разграничаване	Намаляване
Отстраняване	Трансформиране	Отстраняване	Трансформиране
Изключване	Заменяне	Изключване	Заменяне
Ликвидиране	Инвертиране	Ликвидиране	Инвертиране

Основни изводи

1. Ако взаимодействието между субект и обект може да се представи чрез семантична структура $\{P...p...Q...\}$, то главното преобразуване „разграничаване“, което е приложено от субект към обект, е предизвикано от главна характеристика на субекта, която приоритетно може да се представи чрез основно преобразуване от хомеостазната скала.

- 2. Ако взаимодействието между субект и обект може да се представи чрез семантична структура {P...p...Q...}, то главното преобразуване „разграничаване“, което е приложено от субект към обект, е предизвикано от главна характеристика на субекта, която приоритетно може да се представи чрез основни преобразувания, които са разположени в позитивните полускъли на хомеостазната и проявяващата скали.**
- 3. Ако взаимодействието между субект и обект може да се представи чрез семантична структура {P...p...Q...}, то главното преобразуване „разграничаване“, което е приложено от субект към обект, е предизвикано от главна характеристика на субекта, която приоритетно може да се представи чрез основно преобразуване „трансформиране“.**